

SEPA PRO SPOTŘEBITELE

OBSAH

1. SEPA PRO SPOTŘEBITELE – V KOSTCE

Co je SEPA ?

Proč SEPA ?

Kdo uskutečňuje SEPA?

Jaký má SEPA užitek pro spotřebitele?

SEPA snadno!

2. JAK PROVÁDĚT SEPA PLATBY

Bezhotovostní převod SEPA

SEPA inkaso

SEPA pro karty

SEPA urychluje inovace v platbách

3. IDENTIFIKACE ÚČTU V SEPA: IBAN a BIC

*Pracovní překlad informační brožury vydané Evropskou radou pro platební styk
(European Payments Council) v r. 2009*

SEPA PRO SPOTŘEBITELE – V KOSTCE

1.

V SEPA spotřebitelům stačí jeden bankovní účet a jedna platební karta k platbám do 32 zemí.

1.1. Co je SEPA ?

- Jednotná oblast pro platby v eurech (Single Euro Payments Area, „SEPA“) je oblast, kde budou moci občané, firmy a další hospodářské subjekty platit a přijímat platby v eurech v Evropě za stejných základních podmínek, práv a povinností – bez ohledu na své umístění a zda půjde o platby mezi státy nebo platby vnitrostátní. Geografické vymezení SEPA v současné době zahrnuje 27 členských států EU¹ spolu s Islandem, Norskem, Lichtenštejnskem, Švýcarskem a Monakem.
- SEPA platba je vždy platbou v eurech. Účet spotřebitele, který platí a účet příjemce, který platbu obdrží, musí být v některé ze 32 SEPA zemí. Účet může být veden buď v eurech, nebo v jiné měně zemí SEPA.

1.2. Proč SEPA?

- SEPA je dalším logickým krokem po zavedení eurobankovek a mincí v roce 2002. Platební instrumenty SEPA umožní spotřebitelům, aby si vyměňovali elektronické platby mezi účty v SEPA stejně pohodlně, jako nyní u plateb vnitrostátních.
- Evropský bankovní sektor dodal soubor harmonizovaných platebních nástrojů SEPA: pro bezhotovostní převody (úhrady), inkasní platby a pro platby kartou. Tyto platební nástroje je možné stejně použít jak k platbám „domácím“, tak k uhrazení platby za zboží nebo služby nakoupené v jiné zemi SEPA. Platební nástroje SEPA posléze nahradí národní instrumenty existující v eurových zemích.

1.3. Kdo uskutečňuje SEPA?

- My všichni! Státní orgány včetně Evropské komise, Evropské centrální banky a vlád EU vytvářejí podmínky, které podporují přechod klientů bank k novým platebním nástrojům SEPA.

1) Rakousko, Belgie, Bulharsko, Kypr, Česká Republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Německo, Řecko, Maďarsko, Irsko, Itálie, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Malta, Holandsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Velká Británie

2) více informací o provádění SEPA plateb viz. str. 4

- Instituce bankovního sektoru, spolupracující v rámci Evropské rady pro platební styk (EPC) ³, přicházejí s novými nástroji SEPA
- Nejdůležitější:
SEPA bude úspěšná tehdy, až bankovní klienti včetně spotřebitelů nové SEPA nástroje ochotně přijmou.

1.4. Jaký užitek má SEPA pro spotřebitele?

- V rámci SEPA spotřebitelům může stačit jediný bankovní účet a platební karta, které jim umožní platit do 32 zemí a přitom využívat vysoce konkurenčních služeb poskytovaných bankami. Navíc je SEPA hnací silou technologických inovací v platebním styku, která posílí možnosti spotřebitelů čerpat výhody mnoha nových prvků. Výsledkem bude, že placení účtů bude stále pohodlnější.

1.5. SEPA snadno!

- SEPA neobjevuje dávno vymyšlené. Pokud např. spotřebitel platí bezhotovostním převodem SEPA, v zásadě dělá stejné kroky jako při vnitrostátní platbě, při které se používá národní platební systém.
- Jediným rozdílem mezi „tradičním“ bezhotovostním převodem a SEPA bezhotovostním převodem je nutnost uvést při SEPA platbě IBAN (*International Bank Account Number*) a BIC (*Bank Identifier Code*) přijímající strany.

V budoucnosti budou Vaši obchodní partneři budou uvádět svůj IBAN a BIC hlavně na webových stránkách a na fakturách.

- Vaše banka současně zajistí, abyste Vám byly snadno dostupné IBAN a BIC Vašeho vlastního účtu. Tyto informace budete muset poskytovat při autorizaci, kterou dáváte poskytovatelům platebních služeb souhlas k tomu, aby z Vašeho účtu provedli platby prostřednictvím SEPA inkasa.
- Co se týče platebních karet, spotřebitelé budou nadále používat své bankovní karty přesně stejným způsobem jako dnes, přičemž budou jednoduše těžit z výhody, že jejich kartu budou akceptovat obchodníci napříč celou SEPA.

*EPC je rozhodovací a koordinační orgán institucí bankovního sektoru pro oblast platebního styku.
Více informací na www.europeanpaymentscouncil.eu*

Spotřebitelé mohou využít rychlých, bezpečných a zmodernizovaných zjednodušených služeb, obsahujících nejinnovativnější možnosti existující v oblasti plateb

JAK PROVÁDĚT SEPA PLATBY

2.

- Zavedení SEPA podstatně zjednodušuje placení účtů „mobilním“ evropským občanům – pracujícím, studentům, vlastníkům rekreačních domů, turistům nebo důchodcům žijícím v zahraničí. Současně s tím SEPA přináší výhody i spotřebitelům, kteří si chtějí koupit zboží nebo služby od drobných dodavatelů z jiných zemí. Spotřebitelé se budou moci v rámci SEPA spolehnout na jeden tzv. „domácí“ účet a jednu kartu při vnitrostátních i přeshraničních platbách
- SEPA platby lze zasílat na účty nebo z účtů vedených bankami se sídlem v SEPA. Plátce nebo příjemce platby nemusí nutně mít účet v zemi, která již přijala euro za svou národní měnu */.
- Například spotřebitel, který má veden eurový účet v belgické bance, může formou SEPA platby uhradit dodavateli na účet ve zlotých, vedený polskou bankou. V takovém případě platba probíhá následovně:
 - (1) částkou v eurech je zatížen účet belgického spotřebitele
 - (2) převod prostředků mezi belgickou a polskou bankou se uskuteční v eurech
 - (3) částka platby je při připsání na účet polského příjemce zkonvertována z euro na zlotý.
- Platby SEPA lze provádět formou bezhotovostního převodu, inkasa, nebo použitím bankovní karty.

2.1. Bezhotovostní převod SEPA

Bezhotovostní převod SEPA umožní klientům převést prostředky v eurech na jakýkoliv účet příjemce v SEPA

- Při bezhotovostních převodech (úhradách) SEPA se neprovádějí srážky z původní částky převodu.
- Příjemce obdrží platbu do tří bankovních pracovních dnů nebo rychleji.
- Každá strana transakce, tedy jak spotřebitel-plátce na jedné straně, tak příjemce platby na straně druhé, budou zpoplatněni individuálně, plně transparentním způsobem - a sice každý zvlášť za služby poskytnuté svojí bankou. Základ pro stanovení poplatků a jejich úroveň jsou záležitosti jednotlivých bank.
- Banky nabízejí prostředky pro snadné provádění online SEPA plateb nebo na svých pobočkách poskytují papírové formuláře k pohodlnému zadání platby.
- Při bezhotovostním převodu SEPA je nutné uvést číslo účtu v mezinárodním formátu IBAN (*International Bank Account Number*) a bankovní kód BIC (*Bank Identifier Code*) příjemce, který platbu obdrží.

Další informace o IBAN a BIC jsou na straně 7.

2.2. Inkaso SEPA

SEPA inkaso – vůbec poprvé – umožňuje spotřebitelům platit touto formou napříč 32 státy. SEPA inkaso současně může být samozřejmě používáno i vnitrostátně.

- Banky začnou postupně nabízet službu SEPA inkas koncem roku 2009.
- SEPA inkaso je pohodlným a bezpečným prostředkem pro placení účtů. Umožňuje snadné odsouhlasení plateb na výpisech z účtů.
- Spotřebitelé mohou u SEPA inkas využít rychlý a jednoduchý postup vrácení prostředků. Žádost o vrácení je možno podávat do osmi týdnů po zatížení účtů (odepsání prostředků), jde-li o autorizované platby a do 13 měsíců po odepsání, jedná-li se o neautorizované platby.
- Obě strany transakce - tj. jak spotřebitel platící účet na jedné straně, tak inkasující společnost na druhé straně – budou hradit poplatky individuálně. Budou jim účtovány plně transparentním způsobem, tedy každému z nich separátně jeho bankou za služby, které klientovi poskytla. Základ pro stanovení poplatků a jejich úroveň jsou individuální záležitostí jednotlivých bank.
- Spotřebitel vyplňuje *SEPA mandate*, kterým autorizuje inkasující společnosti (např. drobného prodejce zboží nebo finanční úřad), aby si prostřednictvím tohoto nástroje SEPA z jeho účtu inkasovaly prostředky. Souhlas s inkasem SEPA současně zmocňuje banku plátce, aby z jeho účtu tyto platby uhradila.
- Fakturující firmy mohou nabízet placení inkasem v případech, kdy existuje dohoda na inkasní formě placení mezi nimi a plátcí. (Příjemce bude informovat plátce, pokud bude třeba vydat nový souhlas s inkasem „SEPA mandate“.)
- Součástí systému SEPA inkasa je i možnost udělovat souhlas s inkasem elektronicky. Tento tzv. „e-mandát“ přináší spotřebitelům další výhody: odstraňuje nepohodlné tisknutí, podepisování a odesílání papírového formuláře inkasujícímu dodavateli. Dostupnost e-mandátu bude záviset na individuální nabídce bank.
- Pokud si spotřebitel zvolí platbu formou SEPA inkasa, je nutné sdělit inkasující společnosti číslo svého účtu v mezinárodním formátu IBAN (*International Bank Account Number*) a bankovní kód BIC (*Bank Identifier Code*).

Další informace o IBAN a BIC jsou na straně 7.

2.3. SEPA pro karty

SEPA zjednodušuje spotřebitelům situaci možností využití jedné karty při platbách účtů i výběrech hotovosti.

- Spotřebitelé mohou používat svoji kartu v kterékoliv zemi SEPA stejným způsobem jako ve své zemi.
- Na trhu SEPA karet je podle osvědčené praxe uznáván standard EMV, jako technologie umožňující zajistit při platbách kartou vysokou úroveň bezpečnosti (založenou na používání čipu a PIN).
- Spotřebitelům v SEPA jsou poskytovány detaily o poplatcích za měnové konverze.
- SEPA karta musí mít být akceptovatelná v bankomatech a/nebo obchodníky ve všech zemích SEPA. Je však nutno zmínit, že záleží na rozhodnutí jednotlivého obchodníka (např. supermarketu), zda bude kartu akceptovat či nikoliv. V omezených případech se tak může stát, že karta nebude moci být použita např. u některého drobného obchodníka, i když v SEPA sídlí.

2.4. SEPA je hnací silou inovací v platebním styku

- EPC předem počítá se změnami spotřebitelských zvyků a zrychlením inovací při platbách, proto nyní vytváří řešení, která umožní, aby spotřebitelé mohli platit a dostávat platby prostřednictvím svých mobilních telefonů
- Vzhledem k rychlému vzestupu objemu elektronického obchodu EPC také vyvíjí prostředky k online SEPA platbám.
- Banky nabízející SEPA platby si mohou zvolit, zda budou poskytovat související služby online a m-platěb.

IDENTIFIKACE ÚČTŮ V SEPA: IBAN A BIC

3.

- Spotřebitelé dnes při platbách bezhotovostními převody i inkasy uvádějí číslo účtu a bankovní kód, které umožňují specifikovat bankovní účty na národní úrovni.
- SEPA však dává klientům bank možnost posílat platby mezi účty ve 32 SEPA zemích. To je ale možné jedině tehdy, jestliže se banky a jejich klienti dohodnou používat taková čísla účtů, která umožní účet přesně vymezit bez ohledu na to, zda je jde o platbu mezi subjekty v rámci stejné země nebo v různých zemích SEPA .Jediným přípustným identifikacemi účtu v SEPA jsou proto IBAN (International Bank Account Number) a bankovní kód BIC (*Bank Identifier Code*).
- IBAN a BIC byly vyvinuty mezinárodní organizací pro standardizaci ISO (*International Organisation for Standardisation*)

Banky, podniky a orgány státní správy se postarají o zajištění prostředků pro hladký přechod spotřebitelů na IBAN a BIC.

- Ve většině zemí SEPA je jsou k dispozici národní webové stránky k SEPA, které obsahují řadu informací vztahujících se k IBAN a BIC a usnadňujících jejich používání. Odkazy na tyto stránky lze nalézt na internetových stránkách EPC www.europeanpaymentscouncil.eu.
- Fakturující firmy a orgány veřejné správy budou uvádět čísla IBAN a BIC na internetových stránkách, fakturách a apod.
- Spotřebitelů najdou IBAN a BIC svého účtu na výpisech z účtu a/nebo otištěné na bankovní kartě.
- Banky navíc poskytují snadno srozumitelné instrukce k používání IBAN a BIC prostřednictvím internetových kanálů, tištěných letáků apod.

